

Örjan Wikström

Kyssten, Fotopolymergravyr
390 × 265 mm

Saraband, Fotopolymergravyr
270 × 350 mm

Örjan Wikström är född 1948 i Stockholm. Bosatt i Paris och Stockholm. Studier vid Konstfack, Stockholm 1968–71, och vid École Nationale Supérieure de Beaux Arts i Paris 1971–74.

Utställningar i bl.a. Galleri Prisma, Stockholm 1975; Galleri Wallner, Malmö 1976; Galleri Svenska Bilder, Stockholm 1977; Galleri UKS, Oslo 1978; Galleri Händer, Stockholm 1979; Galleri Händer, Malmö 1979; Kalmar museum 1979, Galleri Du Nord, Borås 1980; Galleri Doktor Glas, Stockholm 1981; Galleri Bergman Göteborg 1982, Galleri Bergman Karlstad 1982, Galleri Bergman Malmö 1982, Galleri Bergman Stockholm 1983, Kulturmagasinet, Sundsvall 1983; Station Skelderhus, Munka Ljungby 1984; Konsthallen, Skövde 1985; Galleri 1+1, Helsingborg 1985; Konsthallen, Kristinehamn 1986; Olle Olssonhuset, Hagalund 1989; Grafiska sällskapet, Stockholm 1992; Café des Lettres, Paris 1994; Konsthallen, Luleå 1995; Konstakademien i Wrocław 1996, BWA Galleri, Gdansk 1997; Centre culturelle Suédois, Paris 1998; Galleri Jugendhaus, Antwerpen 1998; Galleri D&B, München 1999; Lilla galleriet, Helsingborg 1999; Galleri Sander, Norrköping 2000 och 2007; Piteå Konsthall 2002, Kalmar konstmuseum 2002, Galleri Thomasen, Göteborg 2004; Galleri Lindquist, Bromölla 2005; Galleri Bergdala, Växjö 2006; Galerie Brissot et Linz, Paris 2006; Galerie Ombre et Lumière, Orlens 2006; Lilla

Galleriet, Helsingborg 2007; Grafikens Hus, Mariefred 2008; Galleri Wallmark, Stockholm 2008; Konstens Hus, Luleå 2009; Konsthallen, Karlshamn 2009; Galleri Estetica, Malmö 2010.

Representerad i bl.a. Bibliothèque Nationale, Paris; Museet i Lille, Frankrike; The British Museum, London; Nasionalgalleriet, Oslo; Moderna Museet och Nationalmuseum, Stockholm; konstmuseerna i Malmö, Norrköping och Kalmar.

I 2011 års portfölj från Föreningen för Grafisk Konst ingår något av bladen *Kyssten*, fotopolymergravyr 390 × 265 mm, och *Saraband*, fotopolymergravyr 270 × 350 mm. Bladen är tryckta av Johan Brauner, Stockholm.

Foto: Mikael Kihlman

Örjan Wikström och den avancerade verkligheten

I Örjans bilder känner man konsthistoriens närvaro. Spår av Staffan Hallström, hos vilken han var privat elev mellan 1969 och 1971. Spår av Bonnard, den franska impressionisten. Spår av Bacon, den träffsäkra attacken, och Bacons sätt att använda sig av vitt för att tända bilden. Giacomettis önskan att tänja på formen för att höja uttrycket. Närvaron finns där, som en röd tråd från 1970-talet fram till idag. Det finns hos Örjan en respekt för historien men, som i hans förhållande till konsten i sig också en självklar respektlöshet.

Örjan bejakar och tar avstamp ur det som omger honom. Städerna han vandrar i, människorna han samtalat med. Böckerna han läser och konstnärerna som talar till honom. Ofta konstnärer som sprängt gränser under sin tid och som vidgat det konstnärliga uttrycket. Konstnärer som just Giacometti, Bacon och Hallström, men även författare som Rilke och Verlaine, och kulturlegender som Gertrude Stein. Han avbildar dom ömsint insvepta i ett ljus som liksom svävar fritt i rummet. Ett ljus som härrör lika mycket från en yttre ljuskälla som från ett inre mentalt ljus som belyser en scen ur ett förgånget nu. Giacometti målade ett porträtt av sin fru, Anette. Rilke vid sin pulpet, kan-

ske skrivande ett av sina berömda brev till Franz Kappus. Gertrude Stein tillsammans med sin vän Alice B. Toklas någonstans i Paris, någon gång i början av 1900-talet. Var, spelar egentligen inte så stor roll, inte heller när. Om det är Gare de Lyon eller järnvägsstationen i Krakow. Om det var igår eller före världskrigen. Eller om det överhuvudtaget har hänt. Minnet är flyktigt och så är även tiden. Vi kanske till och med har hittat på allt själva, likt målaren som låter bilden växa fram på sin från början vita duk.

Örjans bidrag till årets portfölj utgör två bilder tryckta av Johan Brauner i tekniken fotopolymer under den långa kalla vintern 2011. Båda motiven är välkända för de som känner Örjans bilder.

Kyssten är en parafra på Auguste Rodins *Kyssten* (Le Baiser) gjord i slutet av 1800-talet. På Rodinmuseet i Paris finns den i marmor och i Jardin des Tuilleries finns en variant i brons. Örjan som bor större delen av året i Paris har nog vandrat förbi de båda ett antal gånger. På min fråga vilken han gillar bäst, så svarar han rakt på sak, han föredrar utan tvekan den vackra marmorstatyn på Rodinmuseet!

Saraband är en ögonblicksbild inspirerad av en dansföreställning Örjan såg på Theatre des Champs-Élysées i Paris. Dansen Saraband har anor från 1500-talets Spanien och uttrycker ofta undertryckt längtan och passion med en känsla av vemod. Teman som hela tiden återkommer i hans arbeten. I föreställningen Örjan bevistade, rörde sig en man ensam på en sparsmakad scen, i ett fritt svävande Wikströmskt ljus till cellosviter av Bach.

Mikael Kihlman
Kollega och medresenär